

Enric Frigola: “La premsa escrita no desapareixerà, però s’haurà de transformar”

22 d'Octubre, 2009

Foto: Ignasi R.Renom

Enric Frigola (Peratallada, 1946) va començar als setze anys la seva carrera professional a Ràdio Girona, mentre compaginava la feina a l'emissora amb la de mestre d'escola. Més tard es va incorporar a Ràdio Espanya de Barcelona, on va fer diversos programes informatius i de promoció de la música catalana. Va ser un dels fundadors de Ràdio 4 i Cadena 13. Durant 12 anys, va treballar a TVE des del centre de Sant Cugat, on va ser cap de programes. Avui és membre de la Junta de Govern del Col·legi de Periodistes. Del 2002 al 2008 va treballar a Catalunya Ràdio i enguany ha rebut la Creu de Sant Jordi.

22/10/2009- Júlia Tardà

El periodista és un professional ben valorat?

Crec que hi ha molts periodistes que estan molt ben valorats, però caldria diferenciar entre els que ho són entre la pròpia professió o per la societat en general, que segurament no té una percepció del tot bona. La culpa rau en un tipus de periodisme, sobretot en televisió, que es basa en el rumor, en la discussió histriònica, primant l'espectacle per damunt de qualsevol altre concepte.

Es veuen molts periodistes a la televisió?

A la televisió en general hi ha molts més periodistes seriosos que fan bé la seva feina, que no pas periodistes *showman*. Aquest últims, però, es fan molt més visibles perquè participen en programes d'entreteniment de molta audiència. Fer la feina ben feta, sense estridències, no crida l'atenció.

Un exemple de periodisme de qualitat...

A nivell espanyol, una persona que a banda d'alguna petita contradicció sempre he valorat molt bé és l'Iñaki Gabilondo. Té la seva ideologia, és clar, però raona els seus plantejaments. L'admiro per la seva trajectòria i la seva capacitat de fer periodisme crític sense caure en l'estridència ni en la histèria.

Podria arribar a desaparèixer la premsa escrita?

A hores d'ara, crec que ningú pot contestar aquesta pregunta de forma segura. Ara bé, sembla que la tendència és d'anar incrementant la presència i l'ús de la premsa digital en detriment de l'escripta. La premsa escrita espero que no deixi mai d'existir, però sí que s'haurà de transformar i ocupar-se de fer més anàlisi i debat. Probablement els digitals s'aniran consolidant; n'hi ha molts i més que n'apareixeran, però

el temps ja s'encarregarà de seleccionar-los... Tinc el costum d'entrar cada dia a uns vint diaris digitals, i n'hi ha de bons.

A la Xarxa tothom pot fer de periodista, aquest fet pot ser contraproductiu per a la professió?

Per l'ofici de periodista, cal estar preparat. Ningú pot accedir responsablement a una professió sense una preparació, quan més completa, millor.

Hem vist com darrerament s'ha acomiadat a molts periodistes veterans amb una llarga experiència. Com podran transformar-se els diaris per ser més reflexius, si no tenen l'experiència d'aquestes professionals?

La manca de presència de l'experiència i del mestratge és una qüestió gravíssima que des del Col·legi s'ha denunciat i es seguirà fent. Parlem de diferents mitjans, tant diaris, com televisions i ràdios. L'acció més important i negativa es va fer a RTVE amb la prejubilació de professionals a partir de 52 anys. En aquesta edat hi ha periodistes que estan en la seva plenitud, perquè han pogut acumular experiència i capacitat per fer els millors treballs de la seva vida. No he entès mai com els grans sindicats hi van estar d'acord. D'altra banda, no crec que la gent jove no pugui fer anàlisi, els periodistes joves en general estan tècnicament més ben preparats que en d'altres èpoques. La vocació, les ganes de tirar endavant, i la il·lusió per l'ofici poden suplir la seva manca d'experiència. Per descomptat, l'ideal és la convivència de diferents generacions.

Els periodistes que ara comencen, es jubilaran becaris? Se'n llicencien masses?

Sí, hi ha massa llicenciats i el mercat no els pot absorbir, és un tema a revisar. Però és cert que hi ha una branca del periodisme, els gabinets de comunicació, que dóna noves oportunitats de feina que abans no existien.

Als joves que tenen la sensació que es jubilaran becaris els diria que sempre ha estat molt difícil. No conec a ningú que no hagi tingut grans dificultats al començament. Si hi ha autèntica vocació, l'oportunitat arriba, tard o d'hora.

Posaria l'exemple de la Mercè Vilaret, realitzadora de televisió, que tot i no ser periodista va fer programes de gran qualitat periodística, que al llarg del temps han esdevingut referència. Sempre intentava fer aquell tipus de televisió en la qual ella creia, proposava idees i projectes, però si no acabaven resultant, acceptava pràcticament el que fos i ho feia amb la més gran de les il·lusions.

Ella sabia que no sempre en aquesta professió és pot fer allò que un vol. Recordo que em va explicar que durant els Jocs Olímpics van encarregar-li transmissions esportives i no n'havia fet mai. Ho va fer, doncs, per obligació, però es va preparar com si allò fos el més important del món, encara que personalment no l'interessava gaire.

La societat potser pensa que no necessita uns mitjans públics...

Teòricament a la premsa no hi ha mitjans públics, però no és del tot veritat, hi ha molta premsa de proximitat subvencionada, i d'altra banda els grans diaris privats probablement sense ajudes públiques tampoc podrien sobreviure.

Tal com està el panorama, sobretot a la televisió, l'opció pública fa més falta que mai. Hi ha un tipus de programació ben feta, intel·ligent, interessant, que només la fa la televisió pública. Ja ara, però més en el futur, una de les reivindicacions que més s'hauran de proposar és la del digne manteniment de la ràdio i la televisió públiques.

El sensacionalisme és legítim?

Diaris sensacionalistes n'hi ha hagut sempre. Sí que són legítims tot i que també haurien d'estar subjectes a les normes deontològiques més elementals.

L'entreteniment ha influït massa en la informació?

Els informatius de les grans cadenes privades donen molta informació de successos i prioritzen les imatges més sensacionalistes. A diferència de la televisió, a la ràdio hi ha més equilibri entre mitjans públics i privats.

Com veu l'ofici en 10 anys...

La crisi s'ha d'aprofitar per fer replantejaments; tothom ho diu, però fa l'efecte que ningú no sap per on començar. Potser moriran alguns diaris, però n'hi haurà de nous. Això ha passat sempre.